

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Colvmbarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

COLVMBARIVM.

Columbaria, vt vulgò, dicitur, & columbi, secundum Archi. Flori. 2. parte, titulo secundo, cap. 1. post Petrum de Palud. cum bona conscientia non possunt teneri, nisi sufficienter pascantur, ne inferant damna feminibus, vel fructibus, quando tenens non habet tantum territorium circumcirca, quòd in eo verisimiliter pascantur. Caietan. ibi dicit, quòd habere huiusmodi columbaria contra statuta municipalia disponentia, quòd qui vult tenere columbarium habeat tantam terram quantitatem, vel vbi statutum nullum est, contra querelas eorum, qui damnificantur, peccatum est, nisi ex consuetudine, vel prescriptione legitima ius hoc habeat. Et si notabile damnum inferant alteri, non excusantur à mortali. Credo tamen licitum esse columbaria habere, vbi est consuetudo, & statuta non prohibent, & vbi patronus habet magnum terram circuitum, vbi pasce possunt, quia si non essent columbaria, essent columbi etiam vagantes, sicut sunt nunc, & sunt aliae aues, vt anseres, grues & huiusmodi, quae agros eodem modo vastant, sic & colubi facerent, sicut in aliquibus locis vbi non sunt columbaria, & tamen in magnis turmis volant columbi, itaque non credo tales tenentes columbaria, etiam quòd non habeant tantam terram quantitatem, de mortali esse damnandos, cum etiam ab ecclesia, & principibus tolerentur. Nihilominus patroni, tempore quo possunt damnificare agros, beneficerent si pascerent eos, & clauderent. Non tamen credo eos ad hoc teneri, quia non sunt animalia domestica, sicut gallinae, cum possint capi, & interfici vbicunque reperiantur. Hæc sunt quæ iudicio meo & rationabiliter videntur tenenda. Non est ergo præcipitanda sententia de mortali.

COMMENDA.

COMMENDA est duplex, scilicet ecclesie curatæ, & nõ curatæ, & duplici ex causa ecclesia consuevit

commendari rationabiliter. Primò: ad utilitatem ecclesie commendatæ. Secundò ad honestam subventionem commendatarij, quia licet c. nemo. de electi. libr. 6. dicat quòd non fiat nisi ex euidenti necessitate ipsius ecclesie, tamen loquitur de curatæ. Quomodo autem fienda sit commenda ecclesie curatæ, vel parochialis, vide in d. ca. nemo. Vbi dicitur quòd non commendetur nisi constituto in ætate legitima, &c.

COMMENDATARIVS talis ecclesie curatæ, non est prælatus, sed curator, secundum Ioan. Andr. habet tamè legitimam administrationem 22. q. 1. cap. relatio. quando debitè fit, nec de iure facit fructus suos, secundum eundem Io. Andr. & Bart. quia custos est: & ius in ecclesia non habet in fructibus, nisi ad colligendum, gubernandam, & providendum, sibi, & ministris, residuum conuertendum in ecclesie utilitatem. sicut de visitatore, vt in cap. obitum. d. 16. & hoc tenet Hostien. licet de facto contrarium fiat, quia ecclesie commendatæ funditus ruunt.

DE beneficio non curato licet subuenire clerico si indiget, ad necessitatem, aut decentiam. Vnde si abbatia habet superflua, & aliquis cardinalis, vel episcopus, vel alius clericus indigeat, potest fieri hæc commenda: & maximè quando non possunt inueniri regulares monachi, numero pari redditibus. Et eo casu secundum Panor. in ca. de monachis, de præhend. tenentur commendatarij ecclesias in solito statu conseruare, & de superfluo possunt sibi providere ad necessitatem, & decentiam sui status. Contingit tamen circa hoc mortaliter peccare. Primò si in veritate non indigent, sed solùm ad pompam, vel ad suam concupiscentiam, vel avaritiam, hoc faciunt, quia sanguinem pauperum sibi vsurpant. Secundò, si nonabiliter cultum diuinum minuunt, vt si ibi, 20. consueuerant officiare, & propter hoc vix 10. officiant ex avaritia eorum, sic enim honorem Dei laidunt, & dam-